

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΕΙΤΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΠΥΡΡΑ

Ἐτησία συνδρομή φρ. 5. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 5,50. Μετὰ τοῦ Παραφοίτου
ΕΤΟΣ Γ'.—Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1888.—Ἀριθ. 10.

Α'. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ τῆς ζωϊκῆς θερμότητος (Συνέχεια προηγ.)

ΟΡΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ

1. Εἰς τοὺς παῖδας, νεογεννήτους καὶ μικρὸν ἡλικιωμένους, ὑγιαίνοντας, ὁ μέσος ὅρος εἶναι 37° (ἐκατοβάθμιον), καὶ τινα ἑκατοστά.

2. Ὁ μέγιστος ὅρος εἶναι $42^{\circ},5$, ὁ δὲ ἐλάχιστος $23^{\circ},5$ ἤτοι ἡ διαφορὰ εἶναι διὰ τοὺς παῖδας 19° , διὰ δὲ τοὺς ἐφήβους κατὰ τὸν Ἀνδράλ εἶναι 7° .

3. Πάντοτε, ὅταν παῖς ἔχῃ θερμοκρασίαν πλεον τῶν 38° , ἔχει πυρετόν.

4. Τὸ θερμόμετρον δεικνύει τὴν ὑπαρξίν μόνον πυρετοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀσθενείας. Τοῦτο ὑποδεικνύει ὁ σφυγμός.

5. Τὰ ἐν τοῖς παισὶ πάθη, τὰ μᾶλλον ἐπαυξάνοντα τὴν θερμοκρασίαν εἰσὶν, ἡ πνευμονία, ὁ τυφοειδὴς πυρετός καὶ ὁ μηνιγγίτης.

6. Ὁ μνηγγίτης εἰς τὸ μέσον τῆς περιόδου τοῦ παρέχει ἐλάττωσιν τῆς θερμοκρασίας καὶ βραδύτητα τοῦ σφυγμοῦ καὶ τῆς ἀναπνοῆς· μετὰ δὲ τὸ στάδιον τοῦτο παρέχει αὐξήσιν τῆς θερμότητος· ὁ χαρακτηρ οὗτος διακρίνει τὸ πάθος τοῦτο ἐκ τῶν λοιπῶν ἐγκεφαλικῶν καὶ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

7. Ἐὰν εἰς παιδίον ὁ σφυγμὸς καὶ ἡ ἀναπνοὴ ἐπιταχύνωνται, τὸ δὲ θερμόμετρον δεικνύη 41° ἢ 40° , ὑπάρχει ἀφύκτως πνευμονία.

8. Ἡ θερμοκρασία ἐλαττοῦται ἰδίως εἰς τὴν παραλυσίαν, γάγγραιναν, χολέραν καὶ διαλείποντα περιοδικόν πυρετὸν ἐν καιρῷ τοῦ ψύχους αὐτοῦ.

Ἐν τοῖς νεογενήτοις ἡ θερμοκρασία ἐλαττοῦται ὅταν πάσχωσιν ἀπὸ οἵδημα ἢ σκλήρυνσιν τοῦ κυψελαιοειδοῦς ἱστοῦ· ὅταν δὲ εἴνε 36° φοβητέον περὶ τοῦ πάθους. Ἐὰν δὲ 34° ἢ 32° ἢ 30° , ἡ ἀσθένεια ἐσχηματίσθῃ καὶ, ἐὰν ἐλαττωθῇ ἡ θερμοκρασία βαθμηδόν, ἡ ἀσθένεια αὐξάνει· ἐὰν δὲ τὸ ἐναντίον, ἐλαττοῦται. Ἐν τοιαύτῃ ἀσθενείᾳ καταντᾷ ἡ θερμοκρασία ἕως $23^{\circ}, 5$.

Ἡ πείρα γίνεται, τιθεμένου τοῦ θερμομέτρου ὑπὸ τὴν μασχάλην.

Πρὸς εὐκρινῇ διάγνωσιν τοῦ πυρετοῦ εἰς τινὰς περιστάσεις πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις καὶ τοῦ σφυγμοῦ καὶ τοῦ θερμομέτρου. Ἐν γένει ὅμως ἡ θετικωτέρα διάγνωσις τοῦ πυρετοῦ καὶ τοῦ εἶδους τούτου γίνεσθαι διὰ τοῦ σφυγμοῦ· ἀλλὰ τοῦτο ἀπαιτεῖ πείραν ἐπισταμένην. (Ὁρα Φοῖβον ἔτους Γ'. σελ. 49).

Β'. ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΚΑΣΤΩ.

Περὶ τῆς διὰ τῆς πύλης σωμασκήας ὑγιεινῶς.

Ἡ μετρία πύλη ἐπιφέρει ἐνίσχυσιν τῶν δυνάμεων τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος. Τὸ σῶμα γίνεσθαι συμπαγὲς καὶ μυῶδες, παροξύνει τὰ αἰσθητήρια, ἐξαλείφει τὸ ὑπερβολικὸν πάχος καὶ τὴν ὑγρότητα τοῦ σώματος· εἰνε ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς στηθικοὺς καὶ καρδιακοὺς.

Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον δύο εἶδη πάλης, ὀρθίαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Περὶ τῆς διὰ τῆς ἵππασίας σωμασκήας ὑγιεινῶς.

Ἡ ἵππασία μετρίως γιγνομένη εἶνε ἐξαιρετικὸν γυμνάσιον· διότι

κινεῖνται καὶ οἱ μῦς οἱ μὴ ὑποκείμενοι εἰς τὴν θέλησιν· βλάπτει δὲ τοὺς στηθικοὺς.

Ἐὰν ὅμως γίνηται ἐπὶ πολὺ καὶ συνεχῶς, ἐπιφέρει πλείονας βλάβας ἢ ὠφελείας· ἐπιφέρει ἰσχυάδα καὶ δερματαλγίας, πόνους δρυμεῖς εἰς τὰ σκέλη, κέδματα καλουμένους, ἀτροφίαν εἰς τοὺς διδύμους, ἀναφροδίαν, διὰ τοῦτο οἱ ἱππάζοντες μάλιστα καὶ πυκνότατα ὀλιγότεκνοι γίνονται.

Τῶν τρεχόντων ἐφίππων ὅσον μᾶλλον τρέχει ὁ ἵππος τόσον δακρύουσι περισσότερο οἱ ὀφθαλμοί.

Ἄλλα εἶδη σωμασκήας.

Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον πολλὰ εἶδη σωμασκήας. Ἐκτὸς τῶν προρηθέντων εἶχον καὶ τὰδε.

Σκιαμαχία. **Χειρονομία.** **Ἀφαλμος** καὶ **ἔξαλμος.** Ἀφαλμος ἐλέγετο ὅταν κινῶνται οἱ πόδες ὡς ἂν τις περιπατῇ, ἀλλὰ μένει ἐπὶ τοῦ τόπου.

Ἐξαλμος ὅταν κινῇ τὰ σκέλη ὥστε αἱ πτέρναι νὰ προσάπτωνται εἰς τὴν ἔδραν· ποτὲ μὲν ἐναλλάξ οἱ πόδες, ποτὲ δὲ ἀμφότεροι. Τοιοῦτο γυμνάσιον ἐποίουν αἱ λάκαιναι γυναῖκες.

Σφαῖρα (τὸ τόπι), οὐπὲρ πολλοὺς τρόπους εἶχον σωμασκήας.

Κέρυκος. **Ἀλτρηιοβολία** διὰ μολυβδίνων σφαιρῶν. Ἡ ἐπὶ τῶν σιμῶν διάβασις. Ἡ ὀπλομαχία, ἐπινοηθεῖσα παρὰ τῶν Ῥωμαίων, κλ., περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ Ὀρυβάσιος.

Γ' ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ

Περὶ τοῦ ἀναστήματος τῶν ἀρχαίων (συνέχ. προηγ.)

Τὸ ἀνάστημα τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς φαίνεται ὅτι ἐν ἐκάστῳ κλίματι διατηρεῖται σχεδὸν τὸ αὐτό. Ἡ πρόοδος ὅμως τοῦ πολιτισμοῦ συντελεῖ κατὰ τι εἰς τὴν σμίκρυνσιν τοῦ ἀναστήματος. Τοῦτο προέρχεται τὸ μὲν, διότι ὁ πολιτισμὸς μεταβάλλει κατὰ τι τὸ κλίμα διὰ τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς, καμίστησι δὲ τοὺς ὑγροὺς τόπους ὀλιγώτερον ὑγροὺς· τὸ δὲ, διότι ὁ πολιτισμὸς ἐπιφέρει τὴν ἡδυπάθειαν, τὴν τρυφήν, τὴν μαλθακότητα, τὴν πολυτέλειαν, αὐξάνει δὲ τὰς φροντίδας καὶ τὰς ἀνάγκας, ἐκ δὲ τούτων παράγει συνεχέστερον διαταράξεις τῆς ὑγι-

εἰς καὶ πολλὰ νοσήματα· διότι ἀπομακρύνει τὸν τρόπον τοῦ ζῆν ἀπὸ τὸν παρὰ τῆς φύσεως ἐπιβαλλόμενον· ἐπιγίγνονται συγχῶς καχεξίαι καὶ αἱ συλλήψεις γίγνονται ἐν κακουχίᾳ ἡθικῇ καὶ σωματικῇ.

Ἐνεκεν τῶν αἰτίων τούτων τὰ μᾶλλον πεπολιτισμένα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος εἶχον μικρότερον ἀνάστημα παρ' ὅσον κατ' ἀρχὰς ἕκαστος ὑποθέτει.

Τὰ νῦν ἀνακαλυπτόμενα ἐν Εὐρώπῃ ξίφη, μάχαιραι, καὶ ἄλλα σκευὴ τῆς λιθίνης προϊστορικωτάτης ἐποχῆς ἀποδεικνύουσιν ὅτι οἱ τότε ἄνθρωποι δὲν ἦσαν εὐμεγέθεις. Ἐκ τῶν ἀνακαλυφθέντων πτωμάτων ἐν Αἰγύπτῳ τοῦ Σεσώστριδος βασιλείᾳ τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἄλλων μωμίων κατὰ δὴλον γίνεται ὅτι οἱ τότε Αἰγύπτιοι εἶχον ἀνάστημα σχεδὸν ὅσον καὶ τῶν νῦν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ κατοίκων καὶ κατὰ τι βραχύτερον.

Ἐκ τῶν ἐν Μυκῆναις ἀνακαλυφθέντων ξιφῶν μετὰ λαβίδων φαίνεται ὅτι ἡ παλάμη τῶν πρὸ τοῦ Ὀμήρου ἥρῳων ἦτο μικρότερα τῆς τῶν παρόντων ἀνθρώπων, ἐκ δὲ τῶν ὀστέων τῶν μετὰ τῶν ξιφῶν καὶ ἄλλων πραγμάτων εὐρεθέντων, δῆλον γίγνεται ὅτι δὲν εἶχον οἱ τότε ἀνώτερον ἀνάστημα τῆς νῦν γενεᾶς τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ ἐπὶ Ὀμήρου καὶ μετὰ τοῦτον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν σκελετῶν τῶν εὐρεθέντων ἐντὸς ἀρχαιοτάτων τάφων, τὸ ἀνάστημα ἦτο ἴσον καὶ κατὰ τι μικρότερον τῆς παρούσης γενεᾶς· εὐρέθησαν περικεφαλαῖαι χάλκιναι, αἵτινες μόλις ἔρχονται εἰς τὰς κεφαλὰς τινῶν συγχρόνων.

Οἱ Ῥωμαῖοι ἦσαν ὡσαύτως βραχύσωμοι. Ὁ Τάκιτος ἀναφέρει ὅτι οἱ Γερμανοὶ ἦσαν ὑψηλότεροι τῶν Ἰταλῶν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι Αὐτοκράτορες εἶχον τοὺς ἐπιλέκτους στρατιώτας ἐκ Γερμανῶν.

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει ὅτι αἱ κλῖναι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ εἶχον μῆκος 6 ποδῶν ἑλλην. ἦτοι μετρ. γαλ. 1,85. Ὁ δὲ Βιτρούβιος λέγει ὅτι αἱ τῶν Ῥωμαίων κλῖναι εἶχον μῆκος 6 ποδῶν Ῥωμαϊκῶν ἦτοι μετρ. γαλ. 1,767, διότι ὁ Ῥωμαϊκὸς ποὺς ἔχει πρὸς τὸν ἑλληνικὸν ὡς τὸ 24 πρὸς τὸ 25. ἦσαν δηλαδή βραχύτεραι αἱ κλῖναι τῶν Ῥωμαίων ὡς πρὸς τὰς τῶν Ἑλλήνων· ἐκ δὲ τῶν ἀνακαλυφθέντων πτωμάτων ἐν τῇ Πομπηῇ δῆλον γίγνεται ὅτι οἱ τότε κάτοικοι ταύτης (150 ἔτη μ. Χ.) εἶχον κατὰ τι μικρότερον ἀνάστημα τῶν νῦν Ἰταλῶν.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν μεσαιῶνα οἱ περιώνυμοι ἱππόται εἶχον μικρὸν ἀνάστημα. Τοῦτο βεβαιοῦται ἐκ τῶν σωζομένων πανο-

πλιῶν ἐν τοῖς Μουσείοις τῆς Μελίτης τῶν ἱπποτῶν καὶ τῆς Ρόδου. Ἦσαν οἱ τρομεροὶ οὗτοι μαχηταὶ μικρόσωμοι ἀλλ' ἀνδρεῖοι.

Ὅταν ἡ νῦν βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἀνηγορεύθη τὸ 1837, οἱ εὐγενεῖς τῆς Σκωτίας ἐπανηγύρισαν τὴν ἐορτὴν διὰ στολῶν τῶν ἱπποτῶν τοῦ μεσαιῶνος τῆς ἐποχῆς τῆς Μαρίας Στουάρ. Συλλέξαντες δὲ τὰς τοιαύτας στολὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, αἵτινες διετηροῦντο εἰς πολλὰς οἰκίας καὶ μουσεῖα, καὶ ἐνδυθέντες ταύτας, μετὰ ἐκπλήξεως εἶδον ὅτι οἱ πρόγονοὶ τῶν πρὸ 300 ἐτῶν περίπου εἶχον μικρότερον ἀνάστημα τῶν νῦν· διότι αἱ στολαὶ ἐκείνων δὲν ἤρχοντο καλῶς· ἦσαν βραχύτεραι καὶ στενότεραι. Οἱ σταυροφόροι καίτοι ἀνδρεῖοι, ἔζων ὅμως πολυτελῶς, καὶ ἡδυπαθῶς ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ ἀνετρέφοντο· εἰς τοῦτο ἀποδοτέον τὴν μὴ καλὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος.

Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Γάλλοι ἐπὶ Λουδοβίκου Ναπολέοντος Αὐτοκράτορος περιπεσόντες εἰς βίον φιλήδονον κατεστάθησαν βραχύτεροι τοῦ σώματος τῶν προγενεστέρων Γάλλων. Οἱ δὲ νεοσύλληκτοι στρατιῶται εἶχον ἀνάστημα μικρότερον τοῦ μ. 1,56. Τοῦτου ἐνεκεν ὁ Ναπολεὼν ἠναγκάσθη ν' ἀφαιρέσῃ τὸ μέτρον τοῦ ἀναστήματος πρὸς κατὰτάξιν εἰς τὸν στρατὸν, ὅπερ ἀνεξέταστος καὶ ἡμεῖς οἱ πιθηκίζοντες παρεδέχθημεν εἰς τὸν στρατόν μας.

Δ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ παραρρηγματος.

Ὅταν γιγγλυμοειδὴς ἄρθρωσις ὑποστῇ ὑπέρμετρον διάτασιν, καὶ κατὰ διεύθυνσιν ἀντικειμένην τῇ φυσικῇ, ἐπιγίγνεται μείζων τάνυσις εἰς τοὺς περικαλύπτοντας ταύτην συνδέσμους, αἱ δὲ ἐπιφάνειαι τῶν ὀστέων, καθ' ἃς ὑπάρχει ἀντεμβολὴ ἐξοχῆς πρὸς κοιλότητα, ἀπομακρύνονται ἀπ' ἀλλήλων ὑπὲρ τὸ δέον. Οὕτως ἀποτελεῖται παραρρηγμα, παραρρηγμα, διάστρεμμα.

Γίγνεται ἡ τοῦ ποδὸς παραρρηγμα κατὰ δύο τρόπους. Ὁ πῶς ἐξ αἰφνιδίας καὶ κακῆς θέσεως πίεσεως ἐνεκα κακοῦ πατήματος ἢ ὀρηκτικοῦ κτυπήματος τοῦ ποδός, στρέφεται βιαίως ἐκ τῶν ἐκτὸς πρὸς τὰ ἐντὸς, ὅπερ συνηθέστερον συμβαίνει, ἢ ἐκ τῶν ἐκτὸς πρὸς τὰ ἐκτὸς, ὅπερ δεινότερον.

Ἐκ τῆς ὑπερμέτρου ταύτης διατάσεως τῶν τὴν ἄρθρωσιν κα-

Ε'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ γλυκανίσου.

Εἶνε σπόρος φυτοῦ καλουμένου πεμπινέλλα ἄνισος. Τὸ καλλίτερον γλυκανίσον εἶνε τὸ ἐν Μελίτῃ παραγόμενον.

Εἶνε πολὺ τονικόν, διεγείρει τὰς δυνάμεις τοῦ στομάχου, προκαλεῖ τὴν ὄρεξιν καὶ εὐκολύνει τὴν πέψιν· καταστρέφει τὰ ἐν τῷ στομάχῳ καὶ τοῖς ἐντέροις παραγόμενα ἀέρια ἕνεκεν χαλαρώσεως τούτων, ἐξ ὧν γίνονται ἐντεραλγία. Δύναται τις ποιεῖν χρῆσιν τούτου μασσῶν συνεχῶς ποσὸν τι· προτιμητέον πάντοτε τὸ ἔγχυμα ἐξ ἑνὸς μέχρι 4 δραμ. γλυκανίσου μεθ' ἑνὸς καὶ πλέον κυathίσκου (κουπακίου) ὕδατος, καὶ ὀλίγου ζαχαρίου. Αὖ-
ξει τὴν ἀδελὸν διαπνοὴν καὶ εἶνε γαλακταγωγόν, διὰ ταῦτα προτιμητέα ἢ πόσις παρὰ τῶν λεχουσῶν· διότι καὶ τὴν τακτικὴν ῥοὴν τῶν λοχείων διευκολύνει.

Τὸ ἔγχυμα τοῦ γλυκανίσου πρέπει νὰ ᾔη πρόσφατον· διότι ἄλλως ἀποστερεῖται μέγα μέρος τῆς δυνάμεώς του.

Τὸ γλυκανίσον ἐμπεριέχει δύο ἀρωματικά ἔλαια, ἐν πτητικόν, πολὺ εὐώδες, καὶ ἄλλο λιπώδες, χρώματος πρασίνου, διαλυτοῦ ἐν τῷ οἰνοπνεύματι. Ταῦτα κυρίως παρέχουσιν εἰς τὸ γλυκανίσον τὴν καλὴν γεῦσιν, τὴν εὐωδίαν καὶ τὴν τονικὴν δύναμιν.

Χάριν τῶν στομαχικῶν ιδιοτήτων τοῦ γλυκανίσου κατασκευάζεται καὶ εὐάρεστον ποτὸν καλούμενον εὐρωπαϊστὶ ἀνιζέτ.

Περὶ φραγκοσυκῆς.

Καλεῖται καὶ ὀπουντία καὶ ἰνδοσυκῆ. Μετεφέρθη εἰς Εὐρώπην ἐκ τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ δὲ Ἀμερικὴ τότε ἐκαλεῖτο καὶ Ἰνδία δυτικὴ, ὅθεν καὶ τὸ φυτὸν τοῦτο ἐκλήθη συκῆ ἰνδικὴ ἢ ἰνδοσυκῆ.

Ἐν Ἑλλάδι πολλαχοῦ ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς τόποις εὐδοκιμεῖ καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ τῆς φυτεύσεως τῶν φύλλων κατ' ἀποστάσεις· παρέχει καρπὸν καλούμενον φραγκόσυκα, τὰ ὅποια τρώγουσιν ἔνθα εὐδοκιμεῖ τὸ φυτόν. Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον χρήσιμον τοῦ φυτοῦ προέρχεται ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν φραγκοσυκῶν δι' ἀποσταλάξεως οἰνοπνεύματος ἀρίστης ποιότητος. Τούτου ἕνεκεν καλὸν ἐστὶ νὰ γείνη χρῆσις τούτων πρὸς ἐξαγωγὴν οἰνοπνεύματος.

Εἰς ἄλλα μέρη, ἐν Ἀλγερίᾳ, Ἰσπανίᾳ, Ἰταλίᾳ κλπ. καλλιερ-
γοῦσι τὸ φυτὸν τοῦτο ἐπὶ ἀγρῶν ἀγόνων καὶ ἐπὶ φρακτῶν τῶν ἀγρῶν, χρῆσιν ποιούντες τῶν φραγκοσυκῶν οὐ μόνον πρὸς ἐξα-
γωγὴν οἰνοπνεύματος, ἀλλὰ καὶ πρὸς τροφήν κτηνῶν.

Τὰ φύλλα τῆς φραγκοσυκῆς χρησιμεύουσιν ὡς κατὰπλάσμα κατὰ τῆς ἐξογκώσεως τοῦ ἥπατος· σχίζονται εἰς τὸ μέσον, θερμαίνονται ἐλαφρῶς πιπιλίζονται δι' ἀλεύρου καὶ ἐπιτίθενται ὡς κατὰπλάσμα ἐπὶ τῆς ἥπατικῆς χώρας.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Περὶ τεράτων ὑπὸ ἔποψιν ζωῆς, καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων.

Συμβαίνει ἐνίοτε ἔγκυος γυνὴ νὰ γεννήσῃ σῶμα παραμορφω-
μένον, ὅπερ καλεῖται τέρας ἢ τεράστιον. Αἱ παραμορφώσεις εἰσὶ διαφόρων εἰδῶν, ὅτε μὲν τὸ τεχθέν ἔχει πλεονάζοντα μέλη τοῦ σώματος, ὅτε δὲ ἐλλείποντα, καὶ ἄλλοτε παρὰ φύσιν παρα-
μορφωμένα. Τέρατα λοιπὸν καλοῦνται καὶ τὰ ἔχοντα περισσάτε-
ρους δακτύλους, χεῖρας, ἢ στερούμενα τούτων· ἄλλα ἔχουσι δύο κεφαλὰς, δύο χεῖρας καὶ δύο πόδας, ἢ εἰς δύο σώματα προσκεκολ-
τέσσαρας χεῖρας καὶ δύο πόδας, ἢ εἰς δύο σώματα προσκεκολ-
λημένα διὰ τῆς κοιλίας ἢ διὰ τῶν νῶτων, κλπ. ἐνίοτε ἐγεννή-
θησαν ἀκέφαλα, ἄλλοτε ἀνεγκέφαλα, ἢ ἔχοντα ἓνα ὀφθαλμόν, ἢ
θησαν ἀκέφαλα, ἄλλοτε ἀνεγκέφαλα, ἢ ἔχοντα ἓνα ὀφθαλμόν, ἢ
στερούμενα ὀφθαλμῶν, ἢ ὠτων, ἢ στόματος, ἢ ἑδρας κλπ., ἐ-
νίοτε ἐγεννήθη σῶμα ὅλως ἄμορφον, σαρκῶδες, φέρον ἔχνη ἀν-
θρωπίνου σώματος.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ νόμοι ἐνδιαφέρονται περὶ τῆς γνώ-
σεως τοῦ εἶδους τοῦ τεχθέντος ὑπὸ πολιτικὴν καὶ ποινικὴν ἔπο-
ψιν· διότι ἂν τὸ τεχθέν ᾔη ἄνθρωπος καὶ ἐγεννήθη ζῶν, δικαιο-
οῦται πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν πολιτικῶν δικαίων. Ἄν ἐφονεύθῃ ὑφί-
σταται τὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁ φονεύς.

Ἡ γνώσις λοιπὸν τοῦ εἶδους τοῦ τεχθέντος μεγάλως ἐνδια-
φέρει τὴν δικαιοσύνην. Κατὰ τὸν ῥωμαϊκὸν νόμον διὰ νὰ ἀπο-
λαμβάνῃ τὸ τεχθέν πολιτικὰ δικαιώμα πρὸς τὴν ἐξουσίαν νὰ ἔχῃ ἄνθρω-
ποῖς ἄλλοις καὶ ἀνθρωπίνως ἀνεπτυγμένην καὶ νὰ ἔχῃ ἀνθρω-
πίνην μορφήν. Τὴν δὲ ἀνθρωπίνην μορφήν οἱ ῥωμαῖοι περι-
ρίζουν εἰς τὴν κεφαλὴν κατ' αὐτοὺς ἢ μορφή τῆς κεφαλῆς

μόνον, ἡ δὲ Ἑλένη ἀπειχε, διόπερ ἡ μήτηρ τῇ ἔδιδε γάλα διὰ κοχλιαρίου, καὶ ὅμως ἡ Ἑλένη, καίτοι μὴ θηλάζουσα ὑπῆρχε μάλλον θρεμμένη, καὶ ζωηρότερα καὶ ἐκλαυθιρίζε. Τὸ διπλοῦν τοῦτο τέκνον ἐπέζησεν ἐπὶ πολὺ· ἡ δὲ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν τῆς Γαλλίας διώρισεν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν, συνισταμένην ὑπὸ τῶν Σέρρου, Γεοφροῶ-Σαίν-Γλαίρου, καὶ Βελπώ.

Τὸ πάλαι πᾶν γεννηθὲν τέρας ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποτρόπαιον, καὶ ὡς ἀπαίσιος οἰωνός, διόπερ ἀμέσως ἐθανατόνετο, ριπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ζῶν ἐνεταφιάζετο. Ἡ νῦν ὅμως ἐποχὴ ἀναγνωρίσασα ὅτι τὰ τοιαῦτα προέρχονται ἐκ τυχερᾶς παρεκτροπῆς τῆς φύσεως, καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι μετὰ τῶν ἀνθρωπίνων συμβάντων, σέβεται τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν, καὶ διατηρεῖ τὴν ζωὴν τῶν κατὰ τὸ δυνατόν, ἀποδίδουσα εἰς ταῦτα τὰ προσήκοντα δικαιᾶ· διὰ τοῦτο καὶ ὁ παρ' ἡμῖν ποιν. νόμος ἀρθρ. 299 τιμωρεῖ μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ ἐξ ἐβδομάδων, τὸν φονεύσαντα αὐθαίρετως ζωογέννητον τέρας ὡς στερούμενον ἀνθρωπίνης μορφῆς. Τὰ ἀκέφαλα τέρατα γεννηθέντα στεροῦνται ἐξωμητρίου ζωῆς.

Ἐνταῦθα δύναται παρασταθῆναι πρότασις ἐὰν τὰ συγκεκολλημένα, καὶ μάλιστα τὰ συμπεφυκὸτα διδύμα ὡς ἦσαν ἡ Φιλαμένη καὶ Ἑλένη, θεωροῦνται νομικῶς ὡς ἓν ἄτομον ἢ ὡς δύο, ἐπομένως ἐνὸς ἀτόμου ἢ δύο ἀτόμων πολιτικὰ δικαιώματα ἀπολαμβάνουσιν;

ὑπὸ φιλοσοφικὴν ἔποψιν ἀμφότερα τὰ συμπεφυκὸτα διδύμα ἀποτελοῦν ἓν μόνον κοινωνικὸν ἄτομον· διότι ἕκαστον τούτων δὲν ἔχει ἰδίαν θέλησιν, ἐπομένως οὔτε ἰδίαν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ἀμφότεροι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θέλησιν πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῶν. Τοῦτο φαίνεται ἀντίθετον εἰς τὸ νόημα τοῦ ῥωμαϊκοῦ νόμου, καθ' ὃν ἡ κεφαλὴ μόνῃ ἀποτελεῖ καὶ διακρίνει τὸ ἄτομον, ἀλλὰ τότε ὁ ῥωμαϊκὸς νόμος δὲν ἀπεδέχετο ὑπαρξίν τῶν τοιούτων πλασμάτων· διόπερ καὶ ἐφονεύοντο ἀτιμωρητί. Παραλείποντες νὰ ἐξετάσωμεν θρησκευτικῶς τὴν ὑπαρξίν τῶν τοιούτων ὄντων, παραθέτομεν μόνον τῇ Θέμιδι τὸν Ἀσκληπιὸν πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὴν ῥηθεῖσαν πρότασιν. Ἐκαστον τῶν συμπεφυκῶτων διδύμων ἔχει ἰδία ὄργανα ζωῆς, ἰδίαν διάνοιαν, ἰδίαν προαίρεσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐλευθερίαν. Τὸ αἷμα ὅμως, δι' οὗ τρέφεται τὸ σῶμα καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ διατηρεῖται, καὶ ἐνθα κατὰ τινὰς φυσιολόγους ἐνοικεῖ καὶ αὐτὴ ἡ ψυχὴ, ἔχουσι κοινόν, ἀρα καὶ ἡ ζωὴ κοινὴ πρὸς ἀμφότερά ἐστίν· ἐπομένως κοινὴ ὑπάρχει πρὸς ἀμφότερα ἡ ὑπαρξὶς καὶ κοινὰς ἀνάγκας ἔχουσι, καὶ ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν βούλησιν ὀφείλουσι νὰ κυ-

θερμώνται. Ὅθεν ἓν ἄτομον ἀποτελοῦσιν αἱ δύο παρακείμεναι κεφαλαί, καὶ πολιτικῶς δεόν ἐνὸς μόνου ἀτόμου δικαιώματα ν' ἀπολαμβάνωσι.

(Διεξοδικώτερον ὅρα Συν. Ἱατροδικαστικὴν τομ. Β'. σ. 354).

Ἱατρικὸν κατὰ τῆς ἐντερναλγίας.

Α. ὕδατος ἡδυόμου	δρ.	4
» γλυκανίσου	»	24
» σερραπίου ἀπλοῦ	»	4
» βάμματος ὀπίου κροκούχου	σταγ.	30
» θειικοῦ αἰθέρος ὀσμ.	»	30
» χλωροφορμίου	»	15

μ. κ. τ.

Χρήσις. Πίε τὸ ἐν τρίτον καὶ ἐὰν μὴ παύσῃ ὁ πόνος μετὰ ἐν τέταρτον ὥρας πίε καὶ τὸ ἄλλο τρίτον, καὶ πάλιν ἐὰν μὴ παύσῃ ὁ πόνος πίε μετὰ τέταρτον τὸ ὑπόλοιπον.

Ἀλοιφή κατὰ τῶν ῥαγάδων τῶν μαστῶν παρὰ ταῖς θηλαζούσαις.

Λάβε ἐλαίου μήκωνος	δραχ.	6
» μύκους (masilago) κόμειος τραγακάνθης	»	4
» κηρωτῆς ἀλοιφῆς	»	64
» μίξον ἅπαντα καλῶς· εἰτα πρόσθε		
» λυκοποδίου	δρ.	4
» βάμματος εὐθροκόμειος gummi cino)	»	2
» μίξον ἅπαντα καλῶς.		

Χρήσις. Ἀλείφειν τὸ πάσχον μέρος τρίς ἢ τετράκις τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα πάντοτε ὅμως μετὰ τὸ βύζασμα· ἡ σκευασία αὕτη δὲν βλάπτει τὸ βρέφος, ἐὰν θηλάσῃ τὸ μέρος τὸ ἔχον τὴν ῥηθεῖσαν ἀλοιφήν. Καλὸν ὅμως εἶνε ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἀποφεύγῃ ἡ πάσχουσα γυνὴ τὸ νὰ θηλάξῃ τὸ βρέφος.

Πρόπος πρὸς βαφήν τοῦ σιδήρου.

Διάλυσον 140 γραμ. ὑποθεικῆς σόδας ἐντὸς 1 λίτρος ὕδατος καὶ ἐξ ἄλλου μέρους 35 γραμ. ὀξικοῦ μολύβδου. Ἀνάμιξον

καὶ τὸ πᾶν ἐνεργῇ πρὸς ὕλικήν αὐτοῦ ὠφέλειαν, ἤγουν πρὸς τὸ συμφέρον του, χωρὶς νὰ τὸν μέλλῃ ἂν ὠφελῇται ἢ βλάπτηται ἢ ἀδικῇται ὁ ἄλλος, ὁ γείτων του, ὁ φίλος του ἢ ἡ πατρίς του· ὁ τοιοῦτος χαρακτήρ εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν κοινωνίαν, διότι οὔτε ὕλικόν οὔτε ἠθικόν τι συνδέει τοῦτον μὲ τοὺς ἄλλους· εἰς τὸν τοιοῦτον ἡ φιλία δὲν ὑπάρχει, ἡ τιμὴ εἶνε ἀδιάφορος.

Β'. Καλὸς χαρακτήρ λέγεται, ὅταν τις ἐνεργῇ καὶ πράττῃ σύμφωνα μὲ τὰ κοινωνικὰ καθήκοντα, σύμφωνα μὲ τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, καὶ ποτὲ δὲν πράττει διαφορετικὰ, οὔτε ἐπηρεάζεται ἀπὸ κενοδοξίαν, οὔτε ἀπὸ ἀδίκου ἀπολαβῆς χρημάτων ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· ὁ χαρακτήρ οὗτος ἀνήκει εἰς τοὺς καλοὺς πολίτας.

Γ'. Ἐξοχος χαρακτήρ καλεῖται, ἐάν τις ἔχῃ ὡς βάσιν εἰς τὰ ἔργα του καὶ εἰς τὰς ἐνεργείας νὰ ζῇ ὅχι δι' ἀπολαβὴν ἰδιοτελείας, ἀλλὰ διὰ νὰ πράττῃ τὸ καλὸν εἰς τοὺς συμπολίτας του, νὰ διαδίδῃ ιδέας ἐπωφελεῖς ὑπὲρ τῆς ὕλικῆς καὶ ἠθικῆς ὠφελείας τῶν συμπολιτῶν του, ὑπὲρ τῆς ὑποστηρίξεως προσηκούσης ἐλευθερίας, ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως καὶ προόδου κλπ. ὁ χαρακτήρ οὗτος ἀνήκει εἰς τοὺς ἐξέχοντας ἄνδρας, καὶ εὐτυχῆς ὁ τόπος, ὅστις τύχει τοιοῦτου τινος ἄρχοντος.

Ἀχαρακτήριστος λέγεται ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου αἱ πράξεις ἀντιφάσκουν πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὁδηγεῖται πρὸς τὰ ἔργα του ἀπὸ ζῳώδεις διαθέσεις, ἀπὸ μιμησεις ἄλλων κλπ. ὁ τοιοῦτος οὐδὲν τίμιον, οὐδὲν ὅσιον ἔχει, οὔτε δύναται τις νὰ τὸν ἐμπιστευθῇ εἰς τι.

Ἀκέραιος χαρακτήρ λέγεται ἐκεῖνος, ὅστις πώποτε ὑπ' οὐδεμιᾶς αἰτίας ἐπηρεαζόμενος δὲν παραβαίνει τὰς ἀρχάς του.

Ἡ διαφορὰ τοῦ χαρακτήρος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων προέρχεται, διότι διαφέρουν αἱ βάσεις τῶν πράξεών του· τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀνατροφὴν, καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λογικοῦ καὶ ἰδίως ἐκ τῆς φύσεως ἐκάστου.

Ὅθεν καὶ ἡ ἠθικὴ κατάστασις πάσης κοινωνίας παρίσταται ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος χαρακτήρος εἰς τὰ μέλη ταύτης· δηλ. ὅπου ὑπάρχουν πολῖται ἀχαρακτήριστοι, ἡ κακοῦ χαρακτήρος, ἡ κοινωνία ἐκείνη εἶνε ἀθλία, οἰκτροῦ, καὶ οὐδὲν ὅσιον ὑπάρχει ἐν αὐτῇ· ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀτιμία, τὸ δίκαιον καὶ ἡ ἀδικία, ἡ ἰκανότης καὶ ἡ ἀνικανότης, ἡ παιδεία καὶ ἡ ἀμαθία, τὰ πάντα ἐν ἐνὶ λόγῳ ὑπάρχουσιν ἄνευ διακρίσεως καὶ θεωροῦνται οὐδέτερα· εἰς ταύτην τὴν κοινωνίαν οἱ ἔχοντες καλὸν ἢ ἐξοχὸν χαρακτήρα εἰσι περιφρονουμένοι καὶ ἀσήμενοι, καὶ ἐνίοτε μένουσι συγχωνευμένοι ὡς κόκκος ἄλλοτος διαλελυμένος εἰς μέγα ποσὸν ὕδατος.